

ROMÂNIA
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA
CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția de urmărire penală și criminalistică
Nr.305/P/2000

În temeiul art. 209 al.5 C.p.p.

Conform

PROCUROR ȘEF SECTIE

Gheorghe Drăghici

R E C H I Z I T O R I U
iunie 2005

Procuror șef birou **VIORICA STOICA** din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția de urmărire penală și criminalistică;

Examinând actele de urmărire penală efectuate în dosarul cu numărul de mai sus, privind pe **înculpatul TURDEAN LIVIU**, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de :

- fals în înscrисuri sub semnătură privată, prev. de art.290 C.pen.
- uz de fals, prev. de art.291 C.pen.
- fals în declarații, prev. de art.292 C.pen.
- folosirea de acte falsificate, prev. de art.178 din Legea nr.141/1997,
- abuz în serviciu contra intereselor persoanei prezentate, de art.246 C.pen.;

și învinuiri:

KEVORKIAN MARIN, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de :

- complicitate la folosire de acte falsificate, prev. de art.26 C.pen. rap la art.178 din Legea nr.141/1997,
- instigare la fals în înscrisuri sub semnătură privată, prev. de art.25 C.pen. rap. la art.290 C.pen., cu aplicarea art.31 alin.2 C.pen.;

BOLOS MIRCEA, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de:
- fals intelectual, prev. de art. 289 C.pen.

CIUPEIU MARIA MIORITA cercetată sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de:

- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 C.pen
- fals în inscrișuri sub semnătură privată prev. de art.290 C.p.

IGNAT IOAN cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de:

- complicitate la abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, prev. de art.26 rap. la art.246 C.p.

PINTILIE LUCIAN SORIN, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de:

- complicitate la abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.26 C.pen. rap la art.246 C.pen.

LUCACEL VIORICA, cercetată sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de:

- evaziune fiscală prev. de art 13 din Lg.nr.87/1994;
- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 coroborat cu art.248¹ C.p.

VIDREAN LEONORA, cercetată sub aspectul săvârșirii infracțiunii de:

- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 coroborat cu art.248¹ C.p.

TURDEAN MIRCEA, cercetat sub aspectul săvârșirii infracțiunii de:

- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 coroborat cu art.248¹ C.p.

BRATIAN AURITA, cercetată sub aspectul săvârșirii infracțiunii de:

- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 coroborat cu art.248¹ C.p.

PANTEA PETRU, cercetat sub aspectul savarsirii infractiunii de:

- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 coroborat cu art.248¹ C.p.

COPRIAN ROMULUS, SUCIU PETRU și FARCAȘ FLAVIU LUCIAN, cercetați sub aspectul savarsirii infractiunilor de:

- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 coroborat cu art.248¹ C.p. și art.267 alin.1 din Legea nr.31/1990

CONSTAT URMATOARELE:

În fapt:

Prin *procesul-verbal din data de 13.06.2000* al Inspectoratului General al Poliției Române - D.P.E.F. s-a dispus inceperea urmăririi penale împotriva **învinsului TURDEAN LIVIU**, pentru săvârșirea infracțiunilor de :

- fals în inscrișuri sub semnătură privată, prev. de art.290 C.pen.
- uz de fals, prev. de art.291 C.pen.
- fals în declarații, prev. de art.292 C.pen.
- folosirea de acte falsificate, prev. de art.178 din Legea nr.141/1997,
- abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 C.pen.

Prin *Ordonanța din data de 13.12.2000* a Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale împotriva **inculpatului TURDEAN LIVIU**, pentru infracțiunile mai sus arătate.

Prin *referatul nr.315610 din data de 01.09.2000* al I.G.P.R. - Direcția Cercetări Penale, au fost extinse cercetările față de **învinsul KEVORKIAN MARIN**, pentru infracțiunile de :

- complicitate la folosire de acte falsificate, prev. de art.26 C.pen. rap la art.178 din Legea nr.141/1997,

- instigare la fals în inscrisuri sub semnatură privată, prev. de art.25 C.pen. rap. la art.290 C.pen., cu aplicarea art.31 alin.2 C.pen.;

La data de 12.10.2000, prin referatul nr.313610/2000 cercetările au fost extinse și față de **învinsul BOLOS MIRCEA**, pentru săvârșirea infracțiunii de:

- fals intelectual, prev. de art. 289 C.pen.

Prin referatele nr.315610 din data de 16.10.2000, 11.06.2001 și respectiv 3.06.2002 au fost extinse cercetările și față de:

- **înculpatul TURDEAN LIVIU și învinsa CIUPEIU MARIA MIORITA** pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.246 C.pen.
- **învinsii IGNAT IOAN și PINTILIE LUCIAN SORIN**, pentru complicitate la abuz în serviciu contra intereselor persoanelor prev. de art.26 C.pen. rap la art.246 C.pen.
- **învinsa CIUPEIU MARIA MIORITA**, pentru săvârșirea infracțiunii de fals în inscrisuri sub semnatură privată prev. de art.290 C.pen.;
- **înculpatul TURDEANU LIVIU și învinsa LUCACEL VIORICA**, pentru săvârșirea infracțiunii de evaziune fiscală prev. de art 13 din Lg.nr.87/1994;

La data de 24.06.2002 I.G.P.R. - Direcția Cercetări Penale a propus trimiterea în judecată a **înculpatului TURDEAN LIVIU și a celorlalți înviniți** pentru săvârșirea infracțiunilor mai sus menționate.

Prin Ordonanța nr.305/P/2000 din data de 20.01.2003 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție - Secția de Urmărire Penală și Criminalistică, s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală a **înculpatului TURDEAN LIVIU și a celorlalți înviniți** pentru infracțiunile reținute în sarcina acestora.

La data de 14.10.2003, Serviciul Independent de Inspectie, Îndrumare și Control din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casătie și Justiție, prin rezoluția

nr.106/A/2003 a dispus infirmarea parțială a Ordonanței nr.305/P/2000, redeschiderea urmăririi penale față de inculpatul TURDEAN LIVIU pentru săvârșirea infracțiunii prev. de art.246 C.pen. și conexarea dosarului penal nr.621/P/2002, al Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj, la dosarul penal nr.305/P/2000 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie și Justiție.

În ceea ce privește dosarul penal nr.621/P/2002 al Parchetului de pe lângă Tribunalul Cluj, trebuieesc făcute următoarele precizări :

- prin procesul-verbal din data de 30.09.2002 s-a dispus începerea urmăririi penale față de inculpatul TURDEAN LIVIU pentru săvârșirea infracțiunii de abuz în serviciu *contra intereselor persoanelor* prev. de art.246 C.pen.;

- la data de 01.06.2003 s-a dispus începerea urmaririi penale față de inculpatul TURDEAN LIVIU și învinuitorii KHEVORKIAN MARIN, LUCACEL VIORICA, VIDREAN LEONORA, TURDEAN MIRCEA, CIUPEIU MARIA, BRATIAN AURITA, PANTEA PETRU, COPRIAN ROMULUS, SUCIU PETRU și FARCAS LIVIU, pentru săvârșirea infracțiunilor de :

- abuz în serviciu *contra intereselor persoanelor* prev. de art.246, comb cu art.248¹ C.pen.,
- emiterea de acțiuni la un preț inferior valorii nominale prev. de art. 267 alin.1 din Legea nr.31/1990;

În urma examinării din oficiu a dosarului nr.305/P/2000 a Secției de urmărire penală și criminalistică prin Ordonanța nr.101/C2/2004 din data de 12.07.2004 a Primului Adjunct al Procurorului General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casatie și Justiție, s-a dispus infirmarea în totalitate a ordonației de scoatere de sub urmărire penală a inculpatului TURDEAN LIVIU și a învinuitorilor IGNAT IOAN, KEVORKIAN MARIN, PINTILIE SORIN, CIUPEIU MARIA MIORITA și BOLOS MIRCEA, dispusă la data de 20.01.2003, redeschiderea și reluarea urmăririi penale față de aceștia pentru săvârșirea infracțiunilor prev. de art.178 din Legea nr.141/1997, art.246 C.pen., art.290 C.pen., art.291 C.pen., art.292 C.pen., art.13 din Legea nr.87/1994, art.26 rap.la art.178 din Legea 141/1997, art.25 rap. la art.290

C.pen., art.26 rap. la art.246 C.pen., art.289 C.pen., art.246
C.pen.

La data de 16.12.1999, organele de poliție din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române - Direcția Poliției Economico-Financiare, s-au sesizat din oficiu cu privire la faptul că, în cursul anului 1998, S.C. FARMEC S.A. Cluj Napoca a importat, prin reprezentanții săi legali, o instalație de fabricare a aerosolilor de la compania elvețiană PAMASOL, prin eludarea plății taxelor vamale (Vol.I, fila 74).

OLANEANU NICOLAE CRISTINEL din București, la data de 07.03.2000, a formulat o plângere penală către Inspectoratul General al Poliției Române împotriva directorului general al S.C. FARMEC S.A. Cluj Napoca, TURDEAN LIVIU, solicitând cercetarea acestuia sub aspectul săvârșirii infracțiunilor de înșelăciune, fals intelectual, uz de fals și abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, prev. de art.215 alin 1, 2 și 5 C.pen., art.289 C.pen., art.291 și art.246. C.pen. (Vol.I, filele 75-76).

Din cuprinsul plângerii rezulta faptul că, susnumitul în calitate de director general și președinte al Consiliului de Administrație al S.C. FARMEC S.A., cu ocazia efectuării importului echipamentelor ecologice, a întocmit și prezentat organelor vamale înscrierile care atestau în mod nereal indeplinirea condițiilor legale pentru majorarea capitalului social al S.C. FARMEC S.A., cu scopul de a se incadra în prevederile O.U.G. nr.92/1997, în vederea obținerii pe nedrept a scutirii de la plata taxelor vamale, prejudiciind bugetul de stat cu suma de 250.000 U.S.D. (Vol.I, filele 75-76).

Tot în cuprinsul plângerii, se arată că, prin majorarea ilegală a capitalului social al S.C. FARMEC S.A. cu contravalorarea acestor utilaje, s-au emis acțiuni ce nu au fost repartizate acționarilor nesalariați, aspect ce a dus la diminuarea quantumului dividendelor cuvenite acestora, precum și a puterii lor de decizie în A.G.A.

Societatea comercială FARMEC S.A. Cluj Napoca este persoană juridică română cu capital integral privat românesc, având ca obiect principal de activitate fabricarea și comercializarea săpunurilor, detergențiilor, produselor de întreținere, cosmetice și de parfumerie.

A fost înmatriculată la Oficiul Registrului Comerțului sub numărul J12/14/1991, iar în anul 1995 s-a privatizat prin cumpărarea de către Asociația „FARMEC” Programul Acțiunilor Salariaților (PAS) a acțiunilor deținute în procent de 30% de Fondul

Proprietății Private IV Muntenia și în procent de 70% de Fonduri Proprietății de Stat.

Cap.1 - Cu privire la săvârșirea infracțiunilor de folosirea de acte falsificate, abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, fals în înscrисuri sub semnătură privată, uz de fals și fals în declaratii prev. și ped. de art. 178 din Lg. nr. 141/1997, art. 246, art. 290, art. 291 și art. 292 din C.pen., menționăm următoarele:

Prin **Legea nr.84/1993** România a aderat la: Convenția privind protecția stratului de ozon, adoptată la Viena pe 22.03.1985; Protocolul privind substanțele care epuizează stratul de ozon, adoptat la Montreal la 16.09.1987; și Amendamentul la acest protocol, adoptat la Londra pe 27-29.06.1990.

Prin aceste reglementări s-a stabilit cadrul necesar asigurării cooperării financiare și tehnice (inclusiv prin transferuri de tehnologie între părțile semnatare), pentru atingerea scopurilor urmărite prin adoptarea lor - respectiv controlul, limitarea, reducerea și prevenirea activităților umane ce au sau pot avea efecte adverse care rezultă din modificarea sau posibilele modificări ale stratului de ozon.

Printre substanțele chimice cu efect nociv asupra stratului de ozon se numără și agenții frigorifici de tip freon, utilizati la imbutelierea deodorantelor de S.C. FARMEC S.A. în procesul de producție.

În consecință, prin **adresa nr.352780/T/28.05.1993** Ministerului Industriilor – Departamentul Industriei Chimice și Petrochimice, s-a recomandat societății FARMEC S.A. să prevadă programul de modernizare a instalațiilor pentru anii următori, măsură în concordanță cu prevederile Convenției de la Viena, Protocolul de Montreal și Amendamentul de la Londra (Vol.I filele 491).

Pentru aducerea la îndeplinire a acestor exigențe, având în vedere aprobarea de către Fondul Multilateral pentru implementarea Protocolului de la Montreal de sprijinire financiară și tehnică, cererea Guvernului României, între **Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială** (O.N.U.D.I. – organism subsidiar, atribuții specifice), și **S.C. FARMEC S.A.**, în calitate de beneficiar final, s-a încheiat acordul de implementare a proiectului **M.P./ROM/96/012** pentru înlocuirea freonului în procesul de fabricare a deodorantelor (Vol.I filele 493, 494).

Prin acest acord s-au stabilit drepturile și obligațiile fiecărei părți pe parcursul realizării proiectului, **ONUDI** obligându-se să furnizeze

către S.C. FARMEC S.A. - prin intermediul unui contractor general desemnat ulterior, echipamente (utilaje) ecologice, în valoare de cca 800.000 USD. Contractorul general (antreprenorul) a fost stabilită firma elvețiană PAMASOL WILLI MADER AG - ELVETIA.

Conform obligațiilor asumate, firma elvețiană PAMASOL a expediat echipamentele respective, la începutul lunii iunie 1998, reprezentantei O.N.U.D.I din București (Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare - P.N.U.D.), cu specificația „pentru FARMEC S.A. Cluj Napoca proiectul M.P./ROM/96/012”, așa cum rezulta din documentele comerciale și de transport care au însoțit aceste echipamente (facturile externe emise de PAMASOL, certificat de origine EUR 1, CMR). (Vol.I, filele 495-591).

Prin actul de cesiune din data de 02.07.1998, **P.N.U.D. a cedat S.C. FARMEC S.A. Cluj Napoca** dreptul de a ridica din vama Cluj, utilajele în cauză, solicitând totodată eliberarea acestora cu scutire de plata taxelor vamale, potrivit dispozițiilor art.5 si 6 din O.G. nr.26/1993 privind tariful vamal de import al României. (Vol. I, filele 433, 495-511).

Acest ultim aspect a fost reluat de PNUD în adresa F.N. din 16.07.1998 către Ministerul Finanțelor – Direcția Generală a Vămilor, solicitând totodată ca efectuarea formalităților vamale să aibă loc la Cluj Napoca și nu la București. (Vol.I, filele 498).

Prin adresa nr.18258/17.07.1998, Direcția Generală a Vămilor a comunicat PNUD, că importul utilajelor în cauză nu se încadrează în dispozițiile O.G. nr.26/1993 invocate, întrucât ajutorul acordat de ONUDI societății comerciale FARMEC S.A. nu era destinat unor activități non-profit. (Vol.I, filele 559).

Având în vedere răspunsul negativ primit de PNUD de la Direcția Generală a Vămilor, inc. **TURDEAN LIVIU** - în calitate de director general al S.C. FARMEC S.A. Cluj Napoca, a întreprins mai multe demersuri la diverse instituții ale Administrației Publice Centrale (Președintele României, Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Guvernul României) în vederea obținerii scutirii de la plata taxelor vamale a importului acestor utilaje, **demersuri care au rămas fără răspuns sau au primit un răspuns negativ.** (Vol.I, filele 560-570).

Astfel, în răspunsul formulat prin adresa nr.18736, 18899/23.07.1998, **Direcția Generală a Vămilor** a expus motivele pentru care S.C. FARMEC S.A. nu putea beneficia de prevederile art.5 din O.G. nr.26/1993 arătând că bunurile importate nu erau

destinate unei organizații sau asociații non-profit și nici unor activități non-profit.

În ceea ce privește dispozițiile H.G. nr.113/1991 pentru aprobarea acordului dintre Guvernul României și PNUD, invocate de către solicitantul S.C. FARMEC S.A., Direcția Generală a Vărilor a făcut următoarele precizări: „Conform art.V/2 din H.G. nr.113/17.04.91, ori de câte ori asistenta PNUD prevede furnizarea de materiale și echipamente Guvernului, acesta din urmă va suporta cheltuielile legate de operațiunile vamale, cheltuielile legate de transport de la portul de intrare până la locul execuției proiectului, cheltuieli neprevăzute de manipulare, depozitare și alte cheltuieli conexe, cât și întreținere”.

Conform art. III/7 din HG 113/17.04.1991, PNUD era proprietar al echipamentului tehnic sau de alta natură precum și ailor bunuri finanțate sau furnizate de către el, până în momentul în care acestea urmau să fie cedate Guvernului sau unei entități desemnate de acesta, în funcție de modalitățile și condițiile fixate de comun acord între cele două părți.

Prin urmare, din cele menționate mai sus, rezultă faptul că, în urma cedării de către PNUD a echipamentelor către S.C. FARMEC S.A. Cluj, nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute în O.G. menționată anterior deoarece le-a fost schimbat scopul pentru care au fost importate, „destinația fiind unele activități profitabile.”

În finalul adresei se arată că „în consecință Direcția Generală a Vărilor nu poate dispune scutirea de taxe vamale.” (Vol. I, filele 571-573).

Totodată, prin *adresa nr.118548/14.08.1998*, Ministerul Finanțelor – Direcția Generală Legislație, Impozite Indirecte, a comunicat S.C. FARMEC S.A. faptul că, *Legea protecției mediului nr.137/1995 nu poate constitui temei pentru acordarea scutirii de plată taxelor vamale prevăzute în acest act normativ* (Vol. I, filele 579).

Deoarece organele vamale continuau să condiționeze eliberarea utilajelor de plată taxelor vamale de către beneficiarul final – utilizatorul lor (S.C. FARMEC S.A.) prin *adresa nr.1975/22.07.1998, inc. TURDEAN LIVIU* - în calitate de director general, a solicitat Direcției Generale a Vărilor aprobarea deschărcării acestora în custodia societății, sub sigiliu vamal, fără garantare a taxelor vamale și TVA, încheindu-se în acest sens minuta din data de 30.07.1998, (Vol. I, filele 581).

La data de 17.08.1998, *inc. TURDEAN LIVIU* a depus la Direcția Regională Vamală Cluj, în vederea efectuării importului, o serie de

documente în baza cărora această autoritate a comunicat S.C. FARMEC S.A., cu adresa nr. 43941/11.08.1998, că beneficiază de scutire de plata taxelor vamale (Vol. I, filele 583-603).

Prin urmare, întreaga documentație, împreună cu adresa nr.4394/19.08.98 a Directiei Regionale Vamale Cluj, a fost prezentată la Biroul Vamal Cluj Napoca, la data de 19.08.1998 și a condus la perfectarea tuturor formalităților, în sensul efectuării importului definitiv al utilajelor de către S.C. FARMEC S.A cu scutire de la plata taxelor vamale, conform Declarației Vamale de Import (DVI) nr.1 14922/19.08.1998 (Vol. I, filele 512-518).

Din cercetările efectuate în cauză, s-a stabilit că **documentele care au stat la bază emiterii adresei nr.4394/19.08.1998 a Directiei Regionale Vamale Cluj** prin care s-a acordat această facilitate societății FARMEC S.A. au fost următoarele:

- facturile externe emise de furnizorul PAMASOL, având ca destinatar PNUD cu specificația „pentru FARMEC SA, proiectul MP/ROM/96/012”;
- Scrisoarea de transport internațional (CMR) având ca destinatar S.C. FARMEC S.A.;
- Certificat de circulație a mărfurilor (EUR.I);
- Un document emis de furnizorul elvețian „PAMASOL” prin care se arată că utilajele menționate în factura nr.0407981/17.07.1998 în valoare de 800.000 USD, sunt destinate **FARMEC PAS**, (Vol. I, filele 576);
- Act de cesiune din data de 02.07.1998, între PNUD și S.C. FARMEC S.A.;
- Declarația pe proprie răspundere aparținând inc. TURDEAN LIVIU privind aplicarea facilităților vamale cuprinse în art. 13 lit.a și b din O.U.G. nr.92/1997 privind stimularea investițiilor directe (Vol. I, filele 585);
- Declarație pentru valoarea în vamă;
- Actul adițional nr.7 la statutul S.C. FARMEC SA, autentificat sub nr.1663/10.08.1998 la notarul public PETRUS MARIA, prin care s-a majorat capitalul social al S.C. FARMEC S.A. cu sumă de 6.973.600.000 lei, reprezentând contravaloarea aportului în natură adus de salariajii care au calitatea de acționari ai societății, (Vol. I, filele 601);
- Actul adițional la statutul Asociației FARMEC PAS, autentificat sub nr.1751/13.08.98 la notarul public PETRUS MARIA, prin care acesta a fost completat după cum urmează: „Aprobă majorarea capitalului social cu aporturi în numerar sau în natură, primile de la alte persoane fizice sau juridice, române sau străine” (Vol. I, filele 592);

- Încheierea de sedință nr. 1041/C/1998 a Tribunalului Cluj - Secția Comercială și de Contencios Administrativ, prin care s-a încheiat modificarea actelor constitutive ale Asociației FARMEC PAS, conform actului adițional nr. 1751/13.08.1998;
- Certificat de înscrisere mențiuni la Oficiul Registrului Comerțului Cluj;
- Încheierea de sedință nr. 7527/11.08.1998 a Tribunalului Cluj prin care s-a încheiat modificarea actului constitutiv al S.C. FARMEC SA, în conformitate cu actul adițional nr. 1663/10.08.1998, (Vol. I, filele 594-595).

Din conținutul dispozițiilor **art.13 lit.a** al O.U.G. nr.92/1997 - privind stimularea investițiilor directe, rezultă că: „este exceptat de la plată taxelor vamale și de la plată taxelor pe valoarea adăugată importului de bunuri mobile corporale sau necorporale care constituie aport în natură la capitalul social al unei societăți comerciale sau reprezentă contribuția la o asociație în participație ori la o asociație familială, necesară pentru realizarea obiectului de activitate”.

Conform celor expuse mai sus, rezultă că în mod eronat, organele vamale au considerat utilajele importate ca reprezentând aport în natură la capitalul social al S.C. FARMEC S.A., în realitate fiind vorba de o finanțare a ONUDI pentru implementarea unui proiect, **activitate reglementată de H.G. nr.113/1991 pentru aprobarea acordului dintre Guvernul României și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) și O.G. nr.26/1993 privind tariful vamal de import al României**.

Din examinarea cauzelor care au adus la aprecierea eronată de către organele vamale a naturii importului și situației juridice a utilajelor importate și în final la scutirea **pe nedrept** a S.C. FARMEC S.A. de la plată taxelor vamale (în temeiul O.U.G. nr.92/1997 privind investițiile directe), s-a stabilit că acestea au fost determinate de o serie de inscrișuri false, depuse la autoritatea vamală de către reprezentantul S.C. FARMEC S.A., inc. **TURDEAN LIVIU**.

Astfel, pentru a crea aparența unei investiții directe a acționarilor salariați care să cadă sub incidenta O.U.G. nr.92/1997, inc. **TURDEAN LIVIU** a redactat și semnat actul adițional nr.7/10.08.1998 autentificat sub nr.1663/10.08.1998 la biroul notarului public PETRUS MARIA, în care se menționează în fals că „utilajele în cauză au fost donate de către ONUDI salariaților acționari, care l-au adus ca aport în natură la capitalul social al S.C. FARMEC S.A. Cluj Napoca”.

Din verificările efectuate la biroul notarului public PETRUS MARIA, s-a constatat că, pentru a obține autentificarea actului adițional de mai sus, inc. TURDEAN LIVIU a prezentat un exemplar al procesului-verbal de sedință a Adunării Generale a Acționarilor S.C. FARMEC S.A., datat 07.08.1998, din care rezultă hotărârea A.G.A. de majorare a capitalului social cu contravalorearea utilajelor primite de la ONUDI (Vol. I, filele 602-604).

Din cuprinsul procesului-verbal al A.G.A. din 07.08.98 rezultă că inc. TURDEAN LIVIU a informat pe cei prezenți atât despre primirea utilajelor, cât și despre aşa zisa „*donație*” reținându-se că „*aceste utilaje au fost trimise prin firma PAMASOL din Elveția, cu titlul gratuit, pentru salariații care sunt acționari ai societății*”. În ceea ce privește acțiunile rezultate din majorarea de capital este menționat că „*aceste acțiuni vor fi repartizate salariaților acționari*”.

Procesul-verbal în cauza a fost întocmit de către înv. CIUPEIU MARIA MIORITA și poartă atât semnătura acesteia cât și pe cea a inc. TURDEAN LIVIU.

Având în vedere, pe de o parte, *inexistența vreunui act de donație* încheiat între ONUDI și acționarii salariați ai S.C. FARMEC S.A., iar pe de altă parte faptul că *beneficiarul real și utilizatorul final* al utilajelor importate este S.C. FARMEC S.A., conform acordului încheiat cu ONUDI și conform facturilor externe emise de furnizor, cercetările au fost extinse în vederea stabilitării împrejurărilor în care a fost redactat procesul-verbal de sedință A.G.A. a S.C. FARMEC S.A. din 07.08.1998.

În acest sens, cu ocazia verificărilor efectuate la sediul societății, în vederea dovedirii veridicității celor menționate în acest proces-verbal, reprezentanții S.C. FARMEC S.A. au prezentat organelor de poliție un document denumit „*Lista de prezență la A.G.A. din 07.08.1998 a S.C. FARMEC S.A.*” cuprindând evidența acționarilor societății și semnături destinate să creeze convingerea organelor de cercetare, că o asemenea A.G.A a avut loc și că s-a desfășurat în condiții de legalitate (Vol. I, filele 604-659).

Procedându-se la verificarea autenticității celor consemnate în liste de prezență, s-au constatat urmatoarele:

- Majoritatea persoanelor audiate nu au recunoscut semnătura depusă în dreptul numelui lor pe aceste liste, declarând în același timp că nu au cunoștință să fi existat o adunare generală la data de 07.08.1998 și mai mult, una care să fi avut ca unic punct pe ordinea

dé zi majorarea capitalului social cu aportul în natură al salariaților, constând în utilajele ONUDI (Vol. I, filele 365-459).

- Din concluziile *raportului de expertiză grafică nr.360448/23.11.2000*, dispusă în cauză, rezultă că, semnăturile depuse pe liste de prezență nu au fost executate de către aceste persoane (Vol. I, filele 665-691).

- Un alt aspect care conduce la concluzia că lista de prezență reprezintă un fals, realizat prin contrafacere, la o dată ulterioară celei 07.08.1998, este lipsa acționarului SANDOR FRANCISC, deși la momentul respectiv era membru în Consiliul de Administrație; Această lipsă se explică însă, dacă avem în vedere că în luna septembrie 1998 acțiunile deținute de SANDOR FRANCISC au fost indisponibilizate, iar începând cu data de 30 octombrie 1998, acesta nu mai figura în Registrul Acționarilor societății (aspecte la care vom face referire ulterior).

- Din analiza structurii acționariatului rezultă că listele au fost întocmite după următoarele criterii: salariați, foști salariați și colaboratori.

Faptul că lista de prezență a fost falsificată prin întocmirea **ulterioară datei de 07.08.1998** este dovedit și prin aceea că acționari care la data de 07.08.1998 erau salariați ai S.C. FARMEC S.A., și au devenit ulterior pensionari, se regăsesc pe liste în litigiu la poziția „foști salariați” (Vol. I, filele 606-659).

- Cu privire la aşa zisa A.G.A. din 07.08.1998, prima expertiză finanțiar contabilă efectuată în cauză a constatat **inexistența unei convocații conform normelor legale în vigoare**, precum și al evorumului necesar pentru validitatea deliberării și luării hotărârii (Vol. II, filele 43-99).

Din coroborarea întregului material probator efectuat în cauză, s-a stabilit derularea cronologică a unui ansamblu de activități infracionale, într-o perioadă scurtă de timp, după cum urmează :

În urma refuzului organelor vamale de a perfecta formalitățile de import precum și al celorlalte autorități ale administrației publice centrale de a acorda scutire de la plata taxelor vamale, inc. TURDEAN LIVIU a luat, a eludat dispozițiile legale prin falsificarea unor inscrișuri care să ateste ca adevărate aspecte nereale privitoare la situația juridică și destinatarul echipamentelor importate.

Astfel, desprizând din răspunsul Ministerului Finanțelor - Direcția Generală Legislație Impozite Indirecte, ideea că sunt scutite de taxe vamale „*investițiile directe ce reprezintă aport la capitalul social al unei societăți comerciale*”, conform OUG 92/1997, precum și din răspunsul Direcției Generale a Vamilor, din care rezultă că, potrivit O.G. nr.26/1993 se acorda scutire de taxe vamale donațiilor ce au ca destinatar (beneficiar) o organizație sau asociație non-profit și totodată, beneficiind pe de o parte, de existența Asociației FARMEC PAS (asociație ce funcționează conform Legii nr.77/1994), iar pe de altă parte de dubla sa calitate de președinte și director general al S.C. FARMEC S.A. și președinte al Consiliului de Administrație al Asociației FARMEC PAS, inc. TURDEAN LIVIU a conceput și a realizat o construcție frauduloasă, *bazată pe documente false din care rezultă că utilajele destinate realizării proiectului MP/ROM/96/012 au fost donate de ONUDI asociației non-profit FARMEC PAS, îndeplinind astfel cerințele impuse de O.G. nr.26/1993.*

Chiar și în această situație FARMEC PAS *conform adresei Direcției Generale a Vamilor nr.13781/18.03.2002 .S.C. FARMEC S.A. cât și Asociația FARMEC PAS nu puteau beneficia de scutire de la plata taxelor vamale*, „*bunurile nu puteau, prin natura lor, să nu fie utilizate pentru prestații către terți aducătoare de venituri*” (Vol. I, filele 606-659).

Totodată, *inculpatul a atestat în fals, că salariații acționari ai S.C. FARMEC S.A., membri ai Asociației FARMEC PAS, au adus aceste utilaje ca aport în natură la capitalul social al societății, beneficiind și de facilitățile O.U.G. nr.92/1997 privind investițiile directe.*

În realizarea rezoluției infracționale a inc. TURDEAN LIVIU și a celorlalți învinuitori, se disting două etape:

I. *Prima etapă* o constituie plâsmuirea și contrafacerea unor înscrișuri apte de a induce în eroare organele competente (notariat, registrul comerțului, autoritățile vamale) cu privire la adevărul beneficiar al utilajelor, din care să rezulte că bunurile importate au fost donate de către ONUDI Asociației non-profit FARMEC PAS, fapt ce ar fi condus la încadrarea importului în dispozițiile art.5 din O.G. nr.26/1993, potrivit cărora „*este scutit de taxe vamale importului următoarelor categorii de bunuri: ajutoare și donații cu caracter social, umanitar, cultural, sportiv, didactic, primite de organizații sau asociații*

non-profit cu caracter umanitar sau cultural, ministeriale și alte organe ale administrației publice, sindicate și partide politice, organizații de cult, federări, asociații sau cluburi sportive, instituții de învățământ, fără a fi destinate sau a fi folosite pentru subvenționarea campaniei electorale sau unor activități ce pot constitui amenințări la siguranța națională; bunurile străine care devin, potrivit legii, proprietatea statului; alte bunuri prevăzute în legi sau în hotărâri ale Guvernului”.

În acest scop înv. **CIUPEIU MARIA MIORITA** - consilier juridic la S.C. FARMEC S.A., a redactat în fals un proces verbal de ședință al Adunării Generale a membrilor Asociației FARMEC PAS, datat 03.08.1998, în baza căruia au fost completate prevederile art.10 din Statutul asociației și anume că “*aprobă majorarea capitalului social cu aporturi în numerar sau în natură primite de asociație de la alte persoane, fizice sau juridice, române sau străine*” (Vol. I, filele 629).

Înscrisul de mai sus a fost semnat și de către înv. **TURDEAN LIVIU**, în calitate de președinte al Consiliului de Administrație al Asociației.

În baza procesului-verbal de ședință din 03.08.1998, înv. **TURDEAN LIVIU** a redactat și semnat actul adițional la statutul Asociației FARMEC PAS, autentificat la biroul notarului public PIETRUS MARIA sub nr.1751/13.08.1998, iar prin încheierea nr.1041/C/14.08.1998, Tribunalul Cluj a dispus înregistrarea modificărilor în Registrul persoane juridice (Vol. I, filele 699-696: 701).

În ceea ce privește realitatea celor consemnate în procesul-verbal de mai sus, din probele administrate în cauza a rezultat că la data de 03.08.1998 nu a avut loc o adunare generală a FARMEC PAS, înadvertențele din continutul actului menționat fiind evidențiate și de expertiza **financiar-contabilă** efectuată în cauză de către expertul contabil BEJINARU VALERIU CRISTIAN, din care rezulta următoarele:

“Noțiunile de capital social și majorare de capital social nu pot fi utilizate la asociațiile care se înființează, funcționează, se dizolvă și se schimbă în baza Legii nr.21/1994 și Legii nr.77/1994, putându-se vorbi numai de noțiunile de “patrimoniu social” și “majorarea patrimoniului” (Vol. II, filele 43-99).

De asemenea, **expertiza** a stabilit că Hotărârea din 03.08.1998 este lipsită de efecte în tot ce are legatură cu majorarea de capital efectuată ilegal precum și faptul că nu a intervenit o majorare a activului patrimonial al asociației FARMEC PAS cu echipamentele ecologice ce au făcut obiectul proiectului MP/ROM/96/012.

În cazul în care ar fi fost efectuată o astfel de operațiune, ea ar fi contravenit dispozițiilor imperitive ale art.4 din Legea nr.77/1994 și Normelor Metodologice nr.2/1994 precum și ale art.2 și 5 din Statutul Asociației FARMEC PAS referitoare la scopul și obiectul de activitate.

Având în vedere aceste aspecte, apreciem ca fapta înv. CIUPERU MARIA MIORITA, de a întocmi și semna procesul-verbal de ședință din data de 03.08.1998 al A.G.A. PAS, inexistența, în vederea modificării dispozițiilor statutare ale Asociației PAS și creării unui cadru de aparență legalitate, care să permită interpunerea unei asociații non-profit între furnizorul echipamentelor ecologice și adevăratul beneficiar, în scopul sustragerii S.C. FARMEC S.A. de la plata taxelor ramale, intrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în inscrișuri sub semnătura privată prev. de art.290 C.pen. cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen.

De asemenea, fapta înv. TURDEAN LIVIU de a semna procesul-verbal de ședință al A.G.A. PAS din 03.08.1998 în calitate de președinte al Consiliului de Administrație, de a redacta și semna actul adițional la statutul asociației, precum și de a prezenta aceste documente false către notarului public - în vederea autentificării - căt și instanței de judecată, în vederea înscrerii modificărilor în registrul persoanelor juridice, intrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals în inscrișuri sub semnătura privată prev. de art.290 C.pen. cu aplicarea art.41 alin.2 C.pen.

Cum însă la momentul contrafacerii inscrișurilor de mai sus, utilajele erau deja livrate și facturate de către furnizorul elvețian, iar pe facturile externe și celelalte documente de transport era înscris **adevăratul beneficiar al acestora, respectiv S.C. FARMEC S.A.**, următorul înv. TURDEAN LIVIU și ceilalți învinuitori au urmărit obținerea unui document fals care să schimbe destinatarul utilajului din S.C. FARMEC S.A. în ASOCIAȚIA FARMEC PAS.

În acest scop, profitând de confuzia ce se poate crea între denumirea celor două entități distințe, la data de 12.08.1998, înv. KEVORKIAN MARIN a redactat o scrisoare către furnizorul elvețian PAMASOL prin care a solicitat „completarea denumirii societății noastre FARMEC (pentru factura nr.407981) cu PAS ca proprietar pentru majorarea de capital”, afirmând în mod mincesc că aceasta este urmarea privatizării integrale a societății, identificând în mod intenționat S.C. FARMEC S.A. cu ASOCIAȚIA FARMEC PAS.

Indus în eroare de cele prezentate de către înv. KEVORKIAN MARIN, reprezentantul firmei PAMASOL, cu bună credință, a redactat

și transmis la S.C. FARMEC S.A. un înscris din care rezultă în mod nereal și în neconcordanță cu acordul încheiat între ONUDI și SC FARMEC SA, că factura nr.0407981/17.07.1998 pentru valoarea totală de 800.000 USD este destinată companiei FARMEC PAS (Vol. I, filele 704).

Înv. KEVORKIAN MARIN a înmânat acest înscris înc. TURDEAN LIVIU, care, deși știa că este fals, l-a folosit ulterior în dovedirea unei donații ireale, la notariat și instanță de judecată.

Față de cele expuse mai sus, apreciem că faptele înv. KEVORKIAN MARIN, de a induce în eroare pe reprezentantul furnizorului extern în legătură cu existența Asociației FARMEC PAS ca entitate de sine stătătoare, distinctă de S.C. FARMEC S.A. și de a-l determina în acest mod să emite un document care să ateste date nereale cu privire la beneficiarul importului, precum și de a remite înscrisul fals înc. TURDEAN LIVIU pentru a-l folosi la organele competente în vederea obținerii pe nedrept a scutirii de la plata taxelor vamale, intrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de instigare la fals în înscrisuri sub semnătură privată și complicitate la folosirea de acte falsificate prev. de art. 25 rap. la art. 290 cu aplic. la art. 31 alin. 2 C.pen. și art. 26 C.pen. rap. la art. 178 din Legea nr.141/1997.

II. Înfăptuirea rezoluției infractionale a înc. TURDEANU LIVIU și a celorlalți învinuitori, s-a concretizat în contrafacerea unor înscrisuri apte de a crea aparență de legalitate a majorării capitalului social al S.C. FARMEC S.A. cu aportul în natura al acționarilor salariați, aport constând în utilajele furnizate de firma elvețiană PAMASOL.

Întreaga operațiune a avut drept scop îndeplinirea prin mijloace frauduloase a condițiilor cerute de O.U.G. nr.92/1997 privind regimul investițiilor directe, pentru scutirea de la plata taxelor vamale și TVA.

Astfel, înv. CIUPEIU MARIA MIORITA, a redactat un proces-verbal de ședință a A.G.A. de la S.C. FARMEC S.A. datat 07.08.1998 (ca și în cazul prezentat mai sus).

Înc. TURDEAN LIVIU a redactat actul adițional nr.7/10.08.1998 autentificat la notarul public PETRUS MARIA și l-a prezentat ulterior judecătorului delegat la Oficiul Registrului Comerțului Cluj (POP F. IOAN) unde s-a înscris mențiunea.

La data de 17.08.1998 înc. TURDEAN LIVIU a prezentat organelor vamale toate aceste înscrisuri false, împreună cu o cerere

prin care solicita întocmirea formalităților vamale în regim preferențial, conform O.U.G. nr.92/1997. Totodată, inc. TURDEAN LIVIU a dat o declarație pe proprie răspundere, în care, în mod ireal, a arătat că utilajele importate reprezentau aport în natură al acționarilor salariați, la capitalul social al S.C. FARMEC S.A. (Vol. I, filele 558-585).

În acest mod, inc. TURDEAN LIVIU a reușit să obțină pe nedrept scutirea S.C. FARMEC S.A. de la plata taxelor vamale și TVA, fapt ce a determinat prejudicierea bugetului de stat cu **suma de 2,6 miliarde lei la cursul anului 2000**, sumă cu care Ministerul Finanțelor – Direcția Generală a Vamilor s-a constituit parte civilă în procesul penal (Vol. I, filele 745-749).

Prin procesul-verbal de control **nr.12.144/12.08.2003**, Direcția Regională Vamală Cluj, a stabilit faptul că, referitor la echipamentele importate (la data depunerii declarației vamale nr.I.14922/19.08.1998), nu au fost respectate condițiile prevăzute de art.13 lit.a din OUG nr.92/1997, respectiv nu s-a constituit aport în natură la capitalul social al S.C. FARMEC S.A., astfel că se impune recalcularea datoriei vamale. **S-a stabilit suma de 2.280.603.433 lei diferența de taxe vamale și TVA, precum și majorări de întârziere și dobânzi în valoare de 7.330.543.613 lei.**

Conform deciziei nr.307/16.09.2003, Ministerul Finanțelor Publice a respins contestația formulată de S.C. FARMEC S.A. cu privire la sumele menționate anterior, însă prin sentința civilă nr.1345/2003 Curtea de Apel Cluj a dispus anularea acestei decizii emisă de Ministerul Finanțelor Publice precum și a procesului-verbal de control menționat anterior încheiat de Direcția Regională Vamală Cluj. Instanța a motivat această decizie prin existența O.U.G. nr.165/2001, care a clarificat problema suportării obligațiilor de import (Vol. II, filele 533-535).

Raportul de expertiză judiciară efectuată în cauză nr.1384 din 24.03.2005, de către expertul contabil SANTA VALER, a recalculat majorările de întârziere și dobânzile datorate de S.C. FARMEC S.A. bugetului de stat, stabilind cuantumul acestora la suma de **6.167.891.983 lei** (Vol. II, filele 273-372).

Față de cele expuse mai sus, apreciem că faptele inc. TURDEAN LIVIU de a folosi la autoritatea vamală documente falsificate privitoare la beneficiarul importului și situația juridică a utilajelor importate, precum și de a declara, pe proprie răspundere, organelor vamale, o situație neconformă cu realitatea, în vederea sustragerii de la plata

taxelor vamale, intrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor de folosire de acte falsificate, prev. de art.178 din Legea nr.141/1997 și fals în declarații, prev. de art.292 C.pen.

Inculpatul nu s-a rezumat numai la contrasfacerea inscrișurilor pe care le-a prezentat organelor vamale, ci a materializat dispozițiile cuprinse în acestea. Astfel, în conformitate cu actul adițional nr.1663/10.08.1998 întocmit în fals, s-a procedat la majorarea ilegală a capitalului social al S.C. FARMEC S.A. prin emiterea unui pachet de 278.994 acțiuni în valoare totală de 6.973.600.00 lei, reprezentând „aportul în natură al acționarilor salariați”.

În mod arbitrar, acțiunile au fost repartizate Asociației FARMEC PAS, care începând cu data de 31.12.1999 apare înregistrată ca detinând cele 278.994 acțiuni.

Consecințele acestei majorări ilegale a capitalului social sunt reprezentate, pe de o parte, de micșorarea pachetului de acțiuni deținut de fiecare acționar, iar pe de altă parte, de diminuarea quantumului dividendelor cuvenite acestora.

Expertiza finanțiar-contabilă efectuată în cauză de către expertul contabil BEJINARU CRISTIAN a concluzionat că „Asociația FARMEC PAS este instituția care a beneficiat nelegal de dividendele aferente celor 278.994 acțiuni, respectiv 808.379712 lei pentru anul 1998 și 1.255.248.000 lei la nivelul anului 1999”.

De asemenea, s-a stabilit că din totalul dividendelor repartizate în perioada 1997-1999 pentru acțiunile nenominalizate existente la dispoziția Asociației FARMEC PAS (printre care și acțiunile provenind din majorarea ilegală a capitalului social - cu contravalore echipamentelor ecologice), suma de 1.621.500.000 lei s-a transferat la asociație și a fost utilizată pentru cumpărarea de acțiuni.

În final, *expertiza* a stabilit că, prin repartizarea ilegală a dividende Asociației FARMEC PAS și constituirea de depozite bancare în conturile acesteia - din fondul de dividende cuvenit acționarilor S.C. FARMEC S.A., s-a cauzat un prejudiciu acționarilor în valoare totală de **4.069.014.032 lei**, din care 519.177.692 lei acționarului OLANEANU NICOLAE CRISTINEL și 809.782.266 lei acționarului SANDOR FRANCISC, cu mențiunea că, la cel din urmă a fost inclusă și paguba creată în imprejurări ce le vom menționa într-un alt capitol (Vol. II, filele 43-99).

Referitor la legalitatea repartizării dividendelor aferente acțiunilor ONUDI, *raportul de expertiză nr.1384 din 24.03.2005* efectuat

cauză de expertul contabil SANTA VALER, a stabilit că dividendele au fost repartizate ilegal, iar în conformitate cu dispozițiile art.67, art.107 și art.103 din Legea nr.31/1990, acțiunile rămase la dispoziția PAS nu puteau să beneficieze de dividende (Vol. II, filele 273-302).

În cursul anului 2002, acțiunile și dividendele aferente utilajelor ONUDI au fost redistribuite și plătite tuturor acționarilor.

Prin urmare, apreciem că fapta inc. TURDEAN LIVIU care, în calitate de director general al S.C. FARMEC S.A., după falsificarea documentelor privind majorarea capitalului social, a concretizat conținutul acestora, prin emiterea ilegală a unui pachet de 278.994 acțiuni, care au fost repartizate unei asociații non-profit, cu consecința prejudiciului acționarilor S.C. FARMEC S.A. cu suma totală de 4.069.014.032 lei, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, prev. în art.246 C.pen., chiar dacă ulterior săvârșirii acestei infracțiuni, în cursul anului 2002, acțiunile și dividendele au fost repartizate și plătite acționarilor.

În cursul urmăririi penale, fiind audiat, inc. TURDEAN LIVIU nu a recunoscut nici una din invinuirile ce i-au fost aduse, susținând că a acționat în numele organelor colective de conducere ale S.C. FARMEC S.A. și că, dacă nu s-ar fi procedat la schimbarea destinatarului utilajelor, acestea urmau să fie returnate furnizorului, întrucât societatea nu avea posibilități financiare necesare plății taxelor vamale.

Deși inițial a recunoscut că acest „artificiu” a constituit singura soluție posibilă la momentul efectuării importului, pentru ca S.C. FARMEC S.A. să evite plata taxelor vamale, ulterior **inculpatul** a revenit asupra declarațiilor sale, motivând întreaga ilegalitate prin necunoașterea adevăratului proprietar al utilajelor. De altfel, declarațiile acestuia s-au dovedit a fi contradictorii în tot cursul urmăririi penale.

Apărările inc. TURDEAN LIVIU apreciem că sunt neîntemeiate, din următoarele considerente:

- din cuprinsul acordului încheiat cu ONUDI, pe care **inculpatul** l-a semnat în calitate de director general al S.C. FARMEC S.A., rezultă în mod clar atât scopul proiectului cât și beneficiarul acestuia, fără a se face vreo mențiune despre Asociația FARMEC PAS sau acționarii salariați ai S.C. FARMEC S.A.;

- facilitatea acordată de ONUDI constă numai în scutirea S.C. FARMEC S.A. de la plata contravalorii utilajelor și nu conduce

automat la exonerarea acestora de la îndeplinirea celorlalte obligații legale;

- „donația” invocată de **înculpat** într-una din declaratiile sale ca unic temei al scutirii de la plata taxelor vamale, reprezentă în fapt un ajutor acordat de către o organizație internațională în condiții exprimate stabilite de legislația română în vigoare, respectiv H.G. nr.113/1991. Potrivit acestui act normativ, ce conține dispoziții cu caracter special derogator de la legislația ordinară în domeniu (despre a căror conținut **inc. TURDEAN LIVIU** avea cunoștință), obligația de plată a taxelor vamale revine beneficiarului echipamentelor și nu furnizorului sau reprezentantelor acestuia din România. Prin dispozițiile sale, H.G. nr.113/91 dovedește tocmai contrariul apărărilor **înculpatului**, respectiv dorinta legiuitorului român, manifestata expres, de a menține pentru beneficiarii importului obligația de plată a taxelor vamale;

- scopul licit invocat de asemenea, în apărarea sa, de către **inc. TURDEAN LIVIU**, (realizarea unui proiect ecologic de interes național”), nu poate conduce la impunitate pentru mijloacele ilicite pe care, cu intenție, le-a ales în vederea îndeplinirii acestuia (falsificarea de inscrișuri și folosirea lor la autoritatea vamală, cu consecință prejudiciului bugetului de stat);

- nici lipsa de resurse financiare nu poate constitui o apărare pertinentă, în condițiile în care expertiza finanțier contabilă a stabilit că în perioada 1998-2000 S.C. FARMEC S.A. a acordat salariașilor, cu diverse ocazii, prime în bani de aproximativ 3 miliarde lei, perioadă în care societatea a realizat profit și a acordat dividende acționarilor;

- deși avea atribuții specifice în domeniul importului marțorului SECARA DOINA - șef birou import la S.C. FARMEC S.A., a declarat că de întreaga operațiune s-a ocupat personal **inc. TURDEAN LIVIU**, care i-a cerut să-l însoțească la autoritatea vamală, fără să participe însă la discuții și fără a avea cunoștință de conținutul documentelor ce au stat la baza obținerii aprobării de scutire de la plată taxelor vamale;

- contrar susținerilor sale, intenția **inc. TURDEAN LIVIU**, de a prejudicia acționarii nesalariați prin emiterea pachetului de 278.994 acțiuni, este pusă în evidență și de incoerența conținuturilor actelor adiționale și hotărârile A.G.A. falsificate, în sensul că, dacă inițial s-a făcut referire la Asociația FARMEC PAS - organizație non-profit, ca beneficiar al „donației”, ulterior, în actul adițional înregistrat la registrul comerțului, document apt de a produce efecte juridice eu-

privire la structura acționariatu lui, titulari ai aportului în natură au fost înscrise acționari salariați, fapt ce ar fi condus la excluderea acționarilor nesalariați, membrii ai Asociației FARMEC PAS de la beneficiul acestei majorari de capital social, oricum ilegal;

- nici încercarea **inculpatului** de a pune în sarcina organelor colective de conducere ale S.C. FARMEC S.A. responsabilitatea deciziei de adoptare a modalității de import descrisă anterior, nu poate fi considerată ca temeinică, în condițiile în care din chiar conținutul procesului-verbal de ședință A.G.A. a S.C. FARMEC S.A. din data de 07.08.1998, rezultă că „*D-nul TURDEAN prezintă primul punct al ordinii de zi și informează pe cei prezenți că cu fost primite din partea Organizației Națiunilor Unite pentru Dezvoltare utilajele penru investiția ecologică de la DEZMIR.* Aceste utilaje au fost trimise prin firma PAMASOL din Elveția, cu titlu gratuit, penru salariații care sunt acționari ai societății”. Chiar dacă o astfel de ședință ar fi avut loc (deși din probele administrative în cauză rezultă că nu a existat), decizia organului colectiv de conducere ar fi avut la baza o prezentare eronată a situației juridice a utilajelor de către însuși **inc. TURDEAN LIVIU**, care curioștea adevărata destinație și adevărul beneficiar al acestora. Mai mult, chiar o adunare generală legal constituită nu putea lua o astfel de decizie, care ar fi venit în contradicție vădită cu dispozițiile legale, iar această decizie, chiar dacă ar fi fost luată, nu ar fi trebuit să fie pusă în execuțare de către **inculpat**. Prin urmare, orice altă apărare a susnumitului ce decurge și se bazează pe existența adunării generale din 07.08.1998 este lipsită de fundamente;

- demersurile inițiale ale **inc. TURDEAN LIVIU**, relevă la rândul lor, faptul că acesta a avut cunoștință, la data efectuării importului, de obligațiile legale ale S.C. FARMEC S.A. ce decurgeau din operațiune.

În concluzie „buna credință” invocată de **inc. TURDEAN LIVIU** în apărarea sa, precum și eroarea în care susține că s-ar fi aflat cu privire la adevărul proprietar al utilajelor, maschează intenția directă cu care acesta a acționat, în scopul sustragerii de la plata taxelor vamale, precum și încercările sale de a impiedica aflarea adevărului, prin crearea unei aparențe de legalitate a întregii sale activități infracționale.

Sușinerile **inc. TURDEAN LIVIU**, potrivit căror dacă ar fi cunoscut care era adevărul proprietar al utilajelor la data efectuării importului nu ar fi procedat la majorarea capitalului social, sunt nefondate. Ele se intemeiază pe o adresa emisă către S.C. FARMEC

S.A. de către P.N.U.D., din care rezultă că utilajele în cauză erau destinate unui proiect, nu unei societăți comerciale, deținătorul de drept - ONUDI VIENA, putând să decidă că la sfârșitul proiectului acestea să fie donate către o asociație non-profit (Vol. I, filele ...).

În legatură cu aceste aspecte, *prima expertiză financiar-contabilă* a reținut că „*independent de cine era titularul de drept al echipamentelor la data efectuării operațiunilor vamale de import, S.C. FARMEC S.A., ca beneficiar al proiectului și coparticipant la realizarea acestuia, avea obligația legală de a plăti taxele vamale, comisionul vamal și TVA, datorate conform prevederilor Codului vamal și O.G. nr.26/1993*” (Vol. II, filele 44-99).

Totodată, apreciem că neîntemeiată afirmația potrivit căreia ONUDI VIENA are un drept de dispozitie absolut asupra utilajelor, putând, fie să ceară restituirea acestora, fie să le transmită cu titlu gratuit unei alte persoane juridice, cu scop nelucrativ, deoarece ar conduce la imposibilitatea realizării scopului proiectului MP/ROM/96/012.

Lipsa de fundament a conținutului adresiei P.N.U.D. este evidentă, pe de alta parte, și de faptul că, dintr-un document similar remis de aceeași instituție organelor de urmărire penală, se constată urmatoarele: „*precizăm că nu deținem documente din care să rezulte că realizatorul proiectului ONUDI/MP/ ROM/96/012 (contract 96/103) ar fi altul decât S.C. FARMEC SA.*” (Vol. I, filele 751).

Fiind audiat cu privire la împrejurările în care a redactat scrisoarea prin care a cerut furnizorului completarea numelui beneficiarului cu mențiunea „PAS”, inv. KEVORKIAN MARIN a declarat că nu a făcut altceva decât să execute o decizie a Consiliului de Administrație al Asociației FARMEC PAS, fără a fi membru al acestui organ colectiv și fără a participa la luarea acestei decizii. De asemenea, în apărarea sa invinsul a susținut că pe facturile externe emise inițial de furnizor nu era menționat „S.C. FARMEC S.A.”, ci numai „FARMEC”, ea beneficiar al acestor echipamente.

Apreciem apărările inv. KEVORKIAN MARIN ca fiind neîntemeiate, din urmatoarele considerente:

- în cursul urmaririi penale, invinsul a recunoscut că, în calitate de director tehnic, a coordonat toate operațiunile legate de implementarea proiectului. Faptul că acesta nu a deținut nici o funcție în Consiliul de Administrație al Asociației FARMEC PAS nu

exponiereaza de răspundere, în condițiile în care avea cunoștință de adevărata destinație a utilajelor și beneficiarul lor real:

- simpla mențiune "FARMEC" făcută de furnizor pe facturile externe pune în evidență, pe de o parte, faptul că acesta nu avea cunoștință despre existența a două entități juridice distincte, cu denumiri similare (S.C. FARMEC S.A. și Asociația FARMEC PAS), iar pe de altă parte, releva chiar intenția **inv. KEVORKIAN MARIN** de a profita de această situație și de a determina pe furnizor, prin confuzia creata, să emită un document conținând date ireale privitoare la beneficiarul echipamentelor.

Chiar invocarea în apărare de către **inc. TURDEAN LIVIU** și **inv. KEVORKIAN MARIN** a O.U.G. nr.165/06.12.2001 privind scutirea de la plata drepturilor de import a unor echipamente pentru protecția mediului, nu îi poate absolvî de răspunderea penală, întrucât *ordonanța este dată ulterior importului* (la peste doi ani), iar faptele pentru care se fac vinovați cei doi aşa cum au fost arătate, *cui fost săvârșite anterior emiterii actului normativ*.

Mai mult, la baza emiterii ordonanței a stat documentul ONUDI în care este specificată suma echipamentelor, denumirea acestora și destinatarul care este FARMEC S.A. și nu Asociația FARMEC PAS în numele căruia a fost efectuat importul (Vol. I, filele 508-511).

Dacă ar fi fost de bună credință, cei doi ar fi trebuit să facă importul în mod legal, prin plata taxelor vamale aferente echipamentelor, în numele S.C. FARMEC S.A. și apoi să se ocupe de obținerea actului normativ care să scutească societatea de la plata acestor taxe.

Cap.2 - Cu privire la săvârșirea infracțiunilor de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor și fals în inscrișuri sub semnătură privată prev. și ped. de art. 246 și art. 290 C.pen.

La data de 13.09.2000 partea vatămată SANDOR FRANCISC a formulat o plângere penală împotriva membrilor Consiliului de Administrație al S.C. FARMEC S.A., solicitând cercetarea acestora sub aspectul săvârșirii infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, prev. de art.246 C.pén. (Vol. I, filele 753-756).

Din cuprinsul plângerii, rezultă că în cursul anului 1998, partea vatămată SANDOR FRANCISC a fost deposedată de 21.600 acțiuni pe care le deținea la S.C. FARMEC S.A., prin trecerea acestora la

dispoziția Asociației FARMEC PAS și ulterior prin înstrăinarea lor fie cu titlu gratuit, sub formă de premii către diversi acționari, fie prin vânzare.

Din cercetările efectuate în cauză s-a stabilit următoarele:

SANDOR FRANCISC a devenit acționar al S.C. FARMEC S.A. în anul 1995, în urma privatizării societății, iar până la data de 11.12.1998 a fost și membru în Consiliul de Administrație.

Totodată, susnumitul era acționar și la S.C. EROM S.A. Cluj-Napoca - societate ce a derulat operațiuni comerciale cu S.C. FARMEC S.A., în calitate de distribuitor al produselor celei din urma.

În derularea acestor operațiuni, între cele două societăți comerciale a apărut un litigiu datorat neonorării la plată, de către S.C. EROM S.A., a unor facturi emise de S.C. FARMEC S.A., pentru marfa livrata în valoare de 176.853.408 lei, la care s-au adăugat majorari de întârziere în valoare de 447.945.079 lei.

Având în vedere că litigiul nu a putut fi soluționat pe cale amabilă, la data de 19.05.1998, S.C. FARMEC S.A. a acționat în judecată pe S.C. EROM S.A., iar prin sentința civilă nr.307/12.03.1998 - Tribunalul Cluj - Secția Comercială și de Contencios Administrativ a admis acțiunea formulată de reclamant și a obligat părțea - S.C. EROM S.A. la plată sumei de 172.291.022 lei, respectiv 447.945.079 lei penalități de întârziere și 18.934.722 lei cheltuieli de judecată, hotărâre ramasă definitivă și investită cu formulă executorie (Vol. I, filele 767).

În urma investirii cu formulă executorie a sentinței civile nr.307/1998 a Tribunalului Cluj, S.C. FARMEC S.A. a încercat recuperarea creanței printr-o cerere de poprire asupra contului bancar al S.C. EROM S.A., deschis la BCR - Cluj, acțiune ce să dovedit însă ineficientă, datorita lipsei disponibilului din contul curent al debitorului.

Conform documentelor de evidență contabilă ale S.C. FARMEC S.A. o parte din creanță a fost recuperată ulterior, prin depunerea voluntară, în numerar, de către SANDOR FRANCISC, a sumelor de 30.000.000 lei, și respectiv 4.855.594 lei, aspect confirmat și de expertiza finanțiar-contabilă efectuată în cauză (Vol. II, filele 43-99).

La data de 21.09.1998 în Consiliul de Administrație al Asociației FARMEC PAS - entitate juridică de sine stătătoare ce nu avea nicăieri relație comercială cu S.C. EROM S.A., inc. TURDEAN LIVIU

învinuitorii CIUPEIU MARIA MIORITA, IGNAT IOAN și PINTILIE LUCIAN SORIN, au hotărât "indisponibilizarea" tuturor acțiunilor deținute de partea vătămată SANDOR FRANCISC la S.C. FARMEC S.A. și punerea acestora la dispoziția Asociației FARMEC PAS, în vederea acoperirii debitului S.C. EROM S.A. (Vol. I, filele 770). |

Deși calitatea lui SANDOR FRANCISC de administrator al S.C. EROM S.A. nu atrăgea în mod direct răspunderea sa pentru debitele pe care societatea le avea față de S.C. FARMEC S.A., hotărârea Consiliului de Administrație al Asociației FARMEC PAS a fost pusă în aplicare, producându-și efectele întocmai. Sentința civilă nr.307/1998 a Tribunalului Cluj a fost pronunțată împotriva părătei S.C. EROM S.A. - persoană juridică ce își desfășoară activitatea conform Legii nr.31/1990 și nu împotriva numitului SANDOR FRANCISC ca persoană fizică, iar la data de 29.10.1998 nu a existat un proces-verbal de aplicare a sechestrului asupra acestor acțiuni, întocmit de un organ de executare, conform legii.

În aceeași zi, ea a fost adusă, în scris, la cunoștința Biroului Financiar al S.C. FARMEC S.A., și a constituit temeiul deposedării părții vătămate SANDOR FRANCISC de cele 21.600 acțiuni, aspect evidențiat atât în registrul de tranzacții al Asociației FARMEC PAS cât și în registrul acționarilor S.C. FARMEC S.A.

La data de 31.10.1998 s-a constatat că SANDOR FRANCISC avea "0" acțiuni, în timp ce Asociația FARMEC PAS figura cu un plus de 21.600 acțiuni numerotate de la 379681-401280 (Vol. XXIV, filele 1-33).

Din verificările efectuate în cauză și înscrisurile ridicate de la S.C. FARMEC S.A. a rezultat că acțiunile de care a fost deposedat SANDOR FRANCISC, au fost înstrăinate de la Asociația FARMEC PAS, către diversi acționari, sub formă de premii, fără a se opera vreo compensare între aceste operațiuni și debitul S.C. EROM S.A. față de S.C. FARMEC S.A., situație în care "**indisponibilizarea**" apare nu numai ca fiind nelegală, ci și nejustificată (Vol. XXIV, filele 1-33).

Prin deposedarea nejustificată a părții vătămate SANDOR FRANCISC de cele 21600 acțiuni, acesta a fost lipsit atât de exercițiul tuturor drepturilor ce decurg din calitatea sa de acționar la S.C. FARMEC S.A., cât și de dividendele cuvenite pentru perioada 1998-1999, motiv pentru care **susnumitul se constituie parte civilă în procesul penal cu suma de 2.007.635.584 lei** (Vol. I, filele 765-766).

În declarațiile date, **învinuitorii PINTILIE LUCIAN SORIN și IGNAT IOAN** - membri în Consiliul de Administrație al Asociației FARMEC PAS, au menționat că, decizia de depoziitate a părții vătămate SANDOR FRANCISC de cele 21.600 acțiuni, a fost luată în urma prezentării litigiului de către ceilalți doi membri ai C.A., inc. TURDEANU LIVIU și inv. CIUPEIU MARIA MIORITA.

În cursul urmăririi penale, cei **doi învinuitori** s-au considerat nevinovați susținând că acțiunea lor a avut un scop licit - respectiv asigurarea recuperării unei creațe de către S.C. FARMEC S.A.

Inv. **IGNAT IOAN** a mai declarat că, pentru obținerea unor premii pentru salariații de la S.C. FARMEC S.A. (unde era lider de sindicat), ca membru în C.A. la FARMEC PAS era sfătuit de inc. **TURDEAN LIVIU**. Acesta din urmă îi sugeră **învinuitorului** să facă propuneri cu privire la unele puncte de pe ordinea de zi a adunărilor, motivând că în calitate de președinte al C.A. și director la S.C. FARMEC S.A. nu le putea face el. În același mod s-a procedat și în cazul aprobării „indisponibilizării” acțiunilor lui **SANDOR FRANCISC**.

Un aspect particular îl reprezintă însă modalitatea faptică prin care s-a săvârșit această infracțiune, respectiv luarea hotărârii de indisponibilizare într-un organ colectiv de conducere al unei entități juridice distincte (Asociația FARMEC PAS), neimplicată în litigiu comercial cu S.C. EROM S.A., de către un consiliu de administrație din care numai doi membri (inc. **TURDEANU LIVIU** și inv. **CIUPEIU MARIA MIORITA**) aveau atribuții de gestionare și administrare a patrimoniului S.C. FARMEC S.A. Ea a avut rolul de a crea o aparență de legalitate, fapt confirmat în cursul urmăririi penale, când existența ședinței a fost invocată de către **înculpat și învinuită**, în apărarea lor.

Față de cele expuse mai sus, apreciem că fapta inc. **TURDEAN LIVIU** - președinte al Consiliului de Administrație al S.C. FARMEC S.A. și inv. **CIUPEIU MARIA MIORITA** - consilier juridic și membru al aceluiași organ de conducere a societății, de a dispune pe nedreptă depozitarea părții vătămate SANDOR FRANCISC de cele 21.600 acțiuni deținute la S.C. FARMEC S.A., ce a avut ca urmare prejudicierea acționarului cu suma de 809.782.266 lei, intrunește elementele constitutive ale **infracțiunii de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor**, prev. de art.246 C.pen.

Totodată, faptele **învinuitorilor PINTILIE LUCIAN SORIN și IGNAT IOAN**, membri în Consiliul de Administrație al Asociației FARMEC PAS, care, deși nu aveau nici o atribuție specifică în gestionarea și administrarea patrimoniului S.C. FARMEC S.A. de a

participă la luarea hotărârii de deposidare a părții vătămate SANDOR FRANCISC de cele 21.600 acțiuni, reprezintă acte de complicitate la infracțiunea de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor, săvârșită de inc. TURDEAN LIVIU și inv. CIUPEIU MARIA MIORITA, fapte prev. de art. 26 rap. la art. 246 comb. cu art. 258 C.pen.

În cursul urmăririi penale, inc. TURDEAN LIVIU și inv. CIUPEIU MARIA MIORITA au manifestat o atitudine oscilată, necooperantă, răspunzând întrebărilor organelor de cercetare penală prin aprecieri personale, în mare parte fără legătură cu fondul cauzei și încercând, în mod repetat, să zădărnică ascunderea adevărului.

Astfel, imediat după începerea cercetărilor privitoare la deposidarea acționarului SANDOR FRANCISC de cele 21.600 acțiuni - constând în deplasarea organelor de poliție la sediul S.C. FARMEC S.A. și ridicarea înscrисurilor ce atestau atât transferul acțiunilor la Asociația FARMEC PAS cât și înstrăinarea acestora către alți acționari - conform adresei din data de 29.09.2000, a fost înregistrată la Tribunalul Cluj - Biroul Executorilor Judecătoreschi, sub nr.899/2000, cererea de executare silită formulată de inc. TURDEAN LIVIU, în calitate de director general al S.C. FARMEC S.A., împotriva debitoarei S.C. EROM S.A., invocându-se în susținerea acesteia, sentința civilă nr.307/1998 (Vol. I, filele 773-775).

În baza cererii de mai sus, la data de 22.10.2000, inv. BOLOS MIRCEA, din cadrul Biroului Executorilor Judecătoreschi de pe lângă Tribunalul Cluj, a întocmit un proces-verbal prin care a dispus „înstituirea sechestrului asupra a 21.600 acțiuni de la nr.979681-401280 în valoare de 540.000.000 lei, la S.C. FARMEC S.A.” (Vol. I, filele 776-777).

Din examinarea conținutului procesului-verbal de mai sus, rezultă că acțiunile asupra cărora inv. BOLOS MIRCEA a instituit sechestrul, sunt identice cu cele care au format în cursul anului 1998 obiectul transferului din posesia părții vătămate SANDOR FRANCISC în posesia Asociației FARMEC PAS și ulterior, către alți acționari ai S.C. FARMEC S.A., conform celor menționate anterior.

Lipsa de temei, atât de drept cât și de fapt, a celor consemnate în procesul-verbal de sechestrul este evidentă și prin aceea că, la data de 02.10.2000 nici partea vătămată SANDOR FRANCISC nici S.C. EROM S.A. nu figurau în registrul acționarilor S.C. FARMEC S.A. ca titulari ai celor 21.600 acțiuni.

Acest fapt pune în evidență adevăratul scop în care inv. BOLOS MIRCEA a întocmit procesul-verbal de sechestrul ce conține date

nereale privitoare la situația juridică a acțiunilor „indisponibilizate”, respectiv încercarea de a acoperi ilegalitatea săvârșită de membri Consiliului de Administrație al Asociației FARMEC PAS.

Scopul urmărit rezultă și din adresa nr.3457/24.10.2000 prin care S.C. FARMEC S.A. a înaintat organelor de cercetare penală exemplarul original al procesului-verbal de sechestră, care are următorul conținut: „La solicitarea dvs., trimitem alăturat originalul procesului-verbal de sechestră încheiat de executorul judecătoresc asupra acțiunilor subscrise de Sandor Francisc.”

Înainte audiat, inv. BOLOS MIRCEA a recunoscut că a întocmit procesul-verbal de sechestră fără a verifica existența celor 21.600 acțiuni și titularul acestora, în neconcordanță totală cu situația de fapt și dispozițiile sentinței civile nr.307/1998 a Tribunalului Cluj, fiind induși în eroare de reprezentanții S.C. FARMEC S.A. care, de altfel, nici nu au semnat procesul-verbal încheiat.

În concluzie, apreciem că fapta inv. BOLOS MIRCEA care, în calitate de executor judecătoresc în cadrul Biroului Executorilor judecătoreschi de pe lângă Tribunalul Cluj, a întocmit procesul-verbal de sechestră din data de 02.10.2000 conținând mențiuni nereale privitoare la existența celor 21.600 acțiuni și titularul acestora, intrunește elementele constitutive ale infracțiunii de fals intelectual, prev. de art.289 C.pen.

La data de 23.10.2000, S.C. FARMEC S.A. a acționat în judecată pe părății SANDOR FRANCISC, S.C. EROM S.A., Asociația FARMEC PAS și judecătorul sindic pentru S.C. EROM S.A., solicitând, printre altele, „aplicarea de sechestră asigurator asupra celor 21.600 acțiuni FARMEC, contraciate spre cumpărare de părățul SANDOR FRANCISC, ce se află în definirea noastră, precum și asupra dividendelor acestora, până la revocabila soluționare a acestui proces” (Vol. I, filele 779).

Prin încheierea civilă nr.8191/05.12.2000, emisă în dosarul nr.8191/2000, vicepreședintele Tribunalului Cluj - GEORGIU IOAN a admis cererea reclamantei S.C. FARMEC S.A., închirianțand „înființarea unui sechestră asigurator pentru 21.600 bucăți acțiuni FARMEC ale părățului Sandor Francisc...” (Vol. I, filele 782).

Încheierea de ședință a fost înaintată organelor de cercetare penală de către S.C. FARMEC S.A., prin inv. TURDEAN LIVIU, cu adresa nr.4024/12.12.2000 (Vol. I, filele 782-787).

De asemenea, la data de 12.06.2001, inv. CIUPEIU MARIA MIORITA a prezentat organelor de cercetare penală un exemplar al Ordonanței Președințiale nr.568/C/2001 a Tribunalului Cluj prin